

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CLIV. — Izdan in razposlan 28. dne avgusta 1917.

Vsebina: (Št. 358—361.) 358. Razglas o omejitvi porabe rotacijskega tiskarskega papirja časnikov v mesecu septembru 1917. l. — 359. Ukaz o izdelovanju in razpečavanju mila, milnega praška, pomočkov za pranje in čedenje. — 360. Razglas o izdelovanju in prometu z milom, milnim praškom, pomočki za pranje in čedenje. — 361. Ukaz, s katerim se določajo najvišje cene za ježice.

358.

Razglas voditelja trgovinskega ministrstva z dne 23. avgusta 1917. l.

o omejitvi porabe rotacijskega tiskarskega papirja časnikov v mesecu septembru 1917. l.

Na podstavi § 3 ministrstvenega ukaza z dne 12. marca 1917. l. (drž. zak. št. 105) zauka-
zujem tako:

§ 1.

V §§ 1 in 2 razglasa z dne 28. julija 1917. l. (drž. zak. št. 322) za mesec avgust od-
rejene omejitve gledé porabljanja rotacijskega
tiskarskega papirja po časnikih naj veljajo enako
tudi za mesec september.

§ 2.

Ta razglas dobi moč 1. dne septembra.

Mataja s. r.

359.

Ukaz voditelja trgovinskega mini- strstva z dne 25. avgusta 1917. l.

o izdelovanju in razpečavanju mila, milnega
praška, pomočkov za pranje in čedenje.

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l.
(drž. zak. št. 307) se ukazuje tako:

§ 1.

Milo in milni prašek v zmislu tega ukaza so
vsi za snaženje določeni izdelki, ki imajo v sebi
na alkali vezane mastene kisline.

Pomočki za pranje in čedenje v zmislu tega
ukaza so vsi za snaženje določeni pripravki iz
rudninskih snovi, kakor: peska, gline, kaolina
in dr. ali iz alkalij, tudi pomešanih druga z drugo
ali z drugimi snovmi, ki praviloma nimajo v sebi
niti nevtralnih masti na na alkalije vezanih ma-
stenih kislin. Kristalna soda ali kristalna fina soda
trgovinskoobičajne kakovosti ne spada pod določila
tega ukaza, ako nima v sebi več nego 5% glav-
berjeve soli in je brez drugih primesi.

Z mastenimi kislinami v zmislu tega ukaza
se 'umevajo razen trgovinskoobičajnih tehniških

mastenih kislin tudi smola, tekoča smola, smolna kislina, lesna mast, vosek, voščena kislina, naftna kislina in slične snovi, ki se dadó umiliti.

Prepovedano je porabljeni rudninski olje, kotran rjavega premoga, premogov kotran in njih destilate za pridanek za mila, milni prašek, pomočke za pranje in čedenje.

§ 2.

Trgovinsko ministrstvo določi, kateri tipi mila in milnega praška se smejo izdelovati in spravljati v promet in s katerim oznamenilom jih je opremljati.

Lekarnicam je dovoljeno pripravljati mila na podstavi posebnega zdravniškega predpisa.

§ 3.

Za izdelovanje in razpečevanje pomočkov za pranje in čedenje, ki nimajo mastene kisline v sebi, je treba posebnega dovoljenja trgovinskega ministrstva. Trgovinsko ministrstvo more izjemoma dovoliti tudi narejanje pomočkov za pranje in čedenje z manjšim pridatkom mastene kisline. O takih prošnjah odloča, ko je po c. kr. tehniškem poskusnem uradu na Dunaju pooblaščen poskuševalnica kemijsko preiskala blago, in določi, ako se pripusti, prodajno ceno ter dopustno oznamenilo in omot blaga.

Prošnjam za dopuščanje, ki jih je vlagati v trgovinskem ministrstvu, je priložiti poskuske blaga v obliki in omotu, v katerih se naj spravlja v promet, najmanj 500 g težke. Preiskovalna pristojbina znaša 50 kron za vsak poskus in plačati jo je neposrednje mestu, ki ga c. kr. tehniški poskusni urad naznanil prošilcu.

§ 4.

Milo, milni prašek, ter mast vsebujoči pripomočki za pranje in čedenje (§ 3, odstavek 1) se smejo oddajati neposrednje porabnikom le, če se odvzamejo za dotični čas veljavni odrezki izkaznice (karte za milo).

Najvišje množine, ki se smejo na podstavi izkaznice (karte za milo) oddati eni osebi v določeni dobi, določi vsakočasno trgovinsko ministrstvo. Trgovinsko ministrstvo more za posamezne skupine porabnikov, na primer za neke kategorije delavcev ali nameščencev obrtnih ali industrijskih obratov in prometnih zavodov, nadalje zlasti za

zdravnike, živinozdravnike, zobotehnike, babice, za bolniške strežnike in strežnice, porodnice, končno za otroke v starosti do 18 mesecev dovoliti zvišano dobivanje.

§ 5.

Vojna zveza industrije za olje in masti odkazuje milo in milni prašek

- a) osebam, nastanjenim v bolnišnicah, ljudomilih in dobrodelnih zavodih, samostanih, učiliščih in vzgojevališčih, sodnih jetnišnicah in kaznišnicah, prisilnih delavnicah, zavetiščih in taboriščih za begunce, katerim se ne izroči izkaznica (karta za milo), nadalje
- b) aprovizacijskim organizacijam in organizacijam porabnikov,
- c) industrijskim in obrtnim obratom za tehniške namene,
- d) brivcem in frizérjem,
- e) obrtniškim pralnicam.

§ 6.

Izkaznice (karte za milo) izdaja politično deželno oblastvo po ukazilih trgovinskega ministrstva; imenovana oblastva ukrenejo tudi podrobnejša določila o izročanju teh izkaznic. Veljavnost izkaznic ni omejena na tisto upravno ozemlje, v katerem so bile izdane. Izkaznice so neprenosne, javne listine.

§ 7.

Izročitev izkaznic (kart za milo) je vsakočasno narediti odvisno od izjave, da zaloge mila in milnega praška v dotičnem gospodarstvu ne presegajo množine skupno 1.5 kg za vsako upravičeno osebo. Politične okrajno oblastvo naj proglasi, da ob oddaji izjave zamolčane zaloge zapadejo v prid državi; zapale zaloge je porabiti za preskrbo prebivalstva.

§ 8.

Prodajalci mila, milnega praška ter mast vsebujočih pomočkov za pranje in čedenje (§ 3, odstavek 1) smejo dobivati to blago le na prejemalnico, ki jo izda pristojno politično okrajno oblastvo. Izdajaje prejemalnice se mora politično okrajno oblastvo ozirati na zaloge in dejansko potrebo prodajalčev za preskrbo njegovih odjemalcev.

Namesto ene prejemalnice se more prosilec na njegovo zahtevanje izročiti več prejemalnic, ki se glasé na delne množine prisojene skupne množine.

Prejemalnice je treba izročiti prodajalcu, kadar se dobi blago.

§ 9.

Vsak prodajalec mila, milnega praška in mast vsebujočih pomočkov za pranje in čedenje (§ 3, odstavek 1) je dolžen od dne, katerega začne veljavnost tega ukaza, pisati knjigo zabeležnico, koje vzorec predpiše trgovinsko ministrstvo. Iz knjige zabeležnice mora biti razvidno stanje zaloga mila, milnega praška in mast vsebujočih pomočkov za pranje in čedenje ob začetku vsakega koledarskega mesca, prirastek v teku mesca, vir dobivanja in stanje na koncu mesca. Knjiga zabeležnica mora imeti tekoče ošteviljene strani, občina mora pritisniti nanjo uradni pečat in knjiga se mora imeti vedno pripravljena na vpogled političnega okrajnega oblastva ali organov, katerim to naroči, in kontrolnih organov (§ 10).

Prodajalec mora hraniti odrezke kart za milo, ki jih odvzame, kadar izroči blago, in jih za izkaz priložiti knjigi zabeležnici.

§ 10.

Za nadzorovanje izvrševanja določil tega ukaza morajo politična oblastva I. stopnje postaviti kontrolne organe.

§ 11.

Občine so dolžne sodelovati v izvrševanju tega ukaza.

§ 12.

Obstoječe obveznosti iz pogodb niso na potu izpolnjevanju dolžnosti, ustanovljenih s tem ukazom, in na njegovi podstavi izdanih zaukazov.

§ 13.

Prestopke tega ukaza in na njegovi podstavi izdanih predpisov ter vsako sodelovanje ob preprečenju dolžnosti, ustanovljenih v njih, kaznuje politično oblastvo z denarnimi kaznimi do 20.000 K ali z zaporom do 6 mesecev, ako ne spadajo pod strožjo kazen. Te kazni se morejo nalagati tudi druga poleg druge. Vrhutega se more izreči, da zapadejo predmeti, na katere se nanaša kaznivo

dejanje, in ako se je storil prestopček v izvrševanju obrti, se more odrediti, da se odtegne obrtna pravica za vedno ali na določen čas.

§ 14.

Ta ukaz dobi moč dne, katerega se razglasi.

Mataja s. r.

360.

Razglas voditelja trgovinskega ministrstva z dne 25. avgusta 1917. l.

o izdelovanju in prometu z milom, milnim praškom, pomočki za pranje in čedenje.

Na podstavi §§ 2, 3, 4, 6 in 9 ministrstvenega ukaza z dne 25. avgusta 1917. l. (drž. zak. št. 359) o izdelovanju in razpečavanju mila, milnega praška, pomočkov za pranje in čedenje se razglša:

I.

Dokler se ne ukrene drugače, se smejo brez posebnega dovoljenja vojne zveze industrije za olje in mast izdelovati le nastopno oznamljeni tipi mila in milnega praška:

- Milo vojne zveze (V. Z. milo), to je napolnjeno kuhano milo, v enotnih kosih, ki imajo črki „V. Z.“ in ime izdelovalca ali blagovno znamenje, ki ga je doslej uporabljal. Enotni kos mora imeti v sebi najmanj 30 g mastene kisline, ki se dá umiliti. Dopustno je narejati tudi dva, tri ali več skupaj držčih se enotnih kosov; ti kosi pa morajo imeti tako obliko in biti tako vtisnjeni, da je mogoče jih razložiti v predpisu ustrezajoče enotne kose.
- Toaletno milo vojne zveze (V. Z. T. milo), to je napolnjeno, pilirano, barvano in parfimirano milo, v stiskanih enotnih kosih, ki imajo črki „V. Z. T.“ in ime izdelovalca ali blagovno znamenje, ki ga je doslej uporabljal. Enotni kos mora imeti v sebi najmanj 30 g mastene kisline, ki se dá umiliti.
- Milni prašek vojne zveze (V. Z. milni prašek) v paketih po 125, 250 in 500 g čiste vsebine. Na paketih je namestiti izdelovalčevo ime ali blagovno znamenje, ki ga je doslej uporabljal, in oznamilo „V. Z. milni prašek“, ter nadrobno prodajno ceno. Milni prašek vojne zveze mora imeti v sebi

v svežem stanju 4 do 5% mastene kisline ter najmanj 40% vode proste sode.

Narejanje specialnih mil vsake vrste, kakor na primer tkaninskih mil, brivskih mil, medicinskih mil itd., izvemši na podstavi posebnega predpisa v lekarnicah narejene milne preparate, je odvisno od dovoljenja, ki ga dá od primera do primera vojna zveza industrije za olje in mast.

II.

Pomočki za pranje in čedenje morajo imeti, ako se spravljajo v promet v trdni obliki in ne zamotani, na vsakem kosu, ako so zamotani, tudi na zunanjem ovoju z dobro vidno pisavo označeno, ki ga je odobrilo trgovinsko ministrstvo; na ovoju morajo biti razen tega še naslednje navedbe:

1. Številka in datum dovoljenja dopustitve, ki ga je podelilo trgovinsko ministrstvo,

2. firma ali vpisano blagovno znamenje izdelovalca,

3. čista teža,

4. označilo, ustrezajoče sestavi snovi, v katerem pa ne sme biti beseda „milo“,

5. prodajna cena v nadrobni prodaji.

Prepovedano je nameščati povečevanja vsake vrste.

III.

Razen blaga, navedenega pod I a—c, se smejo zaloge drugih vrst mila in milnih praškov oddajati porabnikom le do 15. dne oktobra 1917. l.

IV.

Za dovoljenje, predpisano v § 3 ministrstvenega ukaza z dne 25. avgusta 1917. l. (drž. zak. št. 359), za izdelovanje in razpečevanje pomočkov za pranje in čedenje brez mastene kisline ali z majhnim pridatkom mastene kisline morajo prositi tisti izdelovalci, ki se bavijo z narejanjem takega blaga že drje, katerega izide ukaz, najdalje v 4 tednih. Pravico imajo za sedaj kakor doslej nadaljevati izdelovanje in razpečevanje dotlej, da se reši njihova prošnja.

V.

Dokler se ne ukrene drugače, se morajo oddajati milo, milni prašek in mast vsebujoči po-

močki za pranje in čedenje na podstavi izkaznice tako:

Odločiti je

za 1 kos V. Z. mila	2 odrezka,
„ 1 „ V. Z. T. mila	2 „
„ vsakih 125 g V. Z. milnega praška	1 odrezek,
„ 1 kos brivskega mila težkega 80	
do 120 g	3 odrezke,
„ vsakih 200 g mast vsebujočega	
pomočka za pranje in čedenje . . .	1 odrezek;

nadalje, dokler se oddajajo še zaloge drugih vrst mila:

za 1 kos toaletnega mila, težkega 80 do	
120 g	3 odrezke,

za vsakih 100 g drugih mil z vsebino masti:

10 do 20%	1 odrezek,
20 do 40%	2 odrezka,
čez 40%	3 odrezke.

V prvih dveh mescih, na katere se glasi izkaznica, se na podstavi ene karte ne sme oddati več pomočkov za pranje V. Z. nego

- 1 kos V. Z. mila ali V. Z. T. mila in 250 g K. V. milnega praška, ali
- 2 koša V. Z. mila, ali
- 2 koša V. Z. T. mila, ali
- 1 kos V. Z. mila in 1 kos V. Z. T. mila, ali
- 500 g V. Z. milnega praška.

Dobivanje na podstavi dodatnih kart ni podvrženo tem poslednjim omejitvam.

VI.

Dokler se ne ukrene drugače, se izdajajo posebne dodatne karte nastopnim porabnikom, in sicer:

- v izmeri polovične karte za milo delavcem, ki imajo opraviti pred ognjem, z obdelovanjem žarečih kovin ali s spravljanjem in premikanjem premoga, ter dimnikarjem,
- v izmeri cele karte za milo zdravnikom, živinozdravnikom, zoboteknikom, babicam, bolniškim strežnikom in strežnicam, porodnicam in otrokom v starosti do 18 mesecev.

Za dodatne karte je porabljati obče izkaznice in jih označiti s primernim pečatom. Pri polovičnih dodatnih kartah je pred izdajo odločiti odrezke karte s števkami 1, 3, 5 in 7.

Mataja s. r.

361.**Ukaz voditelja trgovinskega ministrstva v porazumu z udeležnimi ministri in v soglasju z vojnim ministrom z dne 25. avgusta 1917. l.,****s katerim se določajo najvišje cene za ježice.**

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se zaukazuje:

§ 1.

Na mesto najvišjih cen za ježice, ustanovljenih z ministrstvenim ukazom z dne 2. aprila

1917. l. (drž. zak. št. 145), stopijo v priloženem seznamku navedene najvišje cene.

Ostala določila ministrstvenih ukazov z dne 2. aprila 1917. l. (drž. zak. št. 145), z dne 24. marca 1916. l. (drž. zak. št. 81) in z dne 24. septembra 1915. l. (drž. zak. št. 297) ostanejo neizpremenjena.

§ 2.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Mataja s. r.

Seznamek

najvišjih cen za ježice.

Prima: po vlažnosti ne poškodovano, tujih primesi prosto, dobro manipulirano blago. Secunda: po vlažnosti ali drugih vplivih k večjemu v eni tretjini poškodovano blago. Tertia: bolj poškodovano blago.			
Od kod je	Cene v kronah za 100 kilogramov		
	Prima	Secunda	Tertia
Avstrija	60	47	38